

KATRA INDIVIDUĀLAIS IEGULDĪJUMS VALSTS DROŠĪBĀ IR SVARĪGS

KĀ RĪKOTIES, JA UZRUNĀ SPIEGS?

Ja šķiet, ka ir noticis kontakts ar spiegu:

- izvairies no tūlītējas atbildes sniegšanas, nedod solījumus un atņemšanās;
- pievērs sevišķu uzmanību tam, kādu informāciju uzrunātājs vēlas iegūt;
- centies atcerēties pēc iespējas vairāk detaļu – uzrunātāja fiziskās īpašības, uzrunāšanas formu, izmantoto piesegu;
- galējas nepieciešamības situācijā (aresta draudi, spiediena izdarīšana uz ģimenes locekļiem) var šķietami piekrist sadarbībai, bet par to nekavējoties jāziņo Valsts drošības dienestam.

Par jebkuru aizdomīgu kontaktu ar ārvalstu pilsoņiem **NEKAVĒJOTIES ZIŅO** par drošību atbildīgajai amatpersonai un Valsts drošības dienestam.

ATCERIES!

Par jebkādu ziņu vākšanu vai nodošanu ārvalsts specdienestam tieši vai ar citas personas starpniecību soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

Par neizpaužamu ziņu vākšanu vai nodošanu ārvalstij vai ārvalsts organizācijai tieši vai ar citas personas starpniecību soda ar brīvības atņemšanu uz laiku līdz desmit gadiem.

Par valsts noslēpuma vākšanu vai nodošanu ārvalstij vai ārvalsts organizācijai tieši vai ar personas starpniecību soda ar brīvības atņemšanu uz laiku no trīs līdz divdesmit gadiem.

Valsts drošības dienests garantē sniegtās informācijas un tās avota konfidencialitāti.

Valsts drošības dienesta adrese:

K. Barona iela 99A, Rīga, LV-1012

Kontakttālruni:

Valsts drošības dienesta diennakts tālrunis: 67208964

Fakss: 67273373

E-pasts:

Iedzīvotājiem: info@vdd.gov.lv

Presei: prese@vdd.gov.lv

Starpinstitūciju sarakstei: kanceleja@vdd.gov.lv

Mājaslapa:

www.vdd.gov.lv

Twitter kots:

@Valsts_drosiba

ĀRVALSTU IZLŪKOŠANAS RISKI VALSTS UN PAŠVALDĪBU AMATPERSONĀM UN DARBINIEKIEM

KAS IR SPIEGOŠANA?

Spiegošana ir ārvalstu specdienestu slēpti centieni iegūt publiski nepieejamu informāciju un citas ziņas, kas skar Latvijas valsts intereses un valsts drošību.

Valsts un pašvaldību amatpersonas ir viens no vērtīgākajiem šādas informācijas avotiem. Ārvalstu specdienestus interesē ne tikai valsts noslēpumu saturoša informācija, bet arī ziņas par iestādes ikdienas darbu un amatpersonām. Tādēļ **ārvalstu specdienestu interesi var piesaistīt jebkurš**, neatkarīgi no amata, darba stāža, pienākumiem vai speciālās atļaujas darbam ar valsts noslēpumu esamības.

Ārvalstu specdienestus interesē:

- valsts noslēpumu saturoša, kā arī cita aizsargājama un publiski nepieejama valsts un pašvaldību institūciju informācija;
- iestādes iekšējais drošības režīms, valsts noslēpuma aizsardzības pasākumi un informācija par Valsts drošības dienesta kontaktpersonām;
- pieeja valsts nozīmes informācijas sistēmām;
- personāls, profesionālā sagatavotība, tehniskais aprīkojums;
- iestādē aktuālie jautājumi – likumprojekti, attīstības programmas, reformu plāni, iepirkumi, kā arī iekšējās procedūras, piemēram, darba plāni, noteikumi, rīkojumi;
- nozares ekspertu viedokļi, prognozes, nostāja politikas plānošanas jautājumos;
- sadarbība ar citām valsts iestādēm, ārvalstu organizācijām, kā arī informācija par sadarbības partneriem nevalstiskajā sektorā;
- cita veida informācija, kas var kalpot par pamatu personas uzrunāšanai, tostarp kompromitējoša – negatīvas personības iezīmes, atkarības, sodāmība, negatīva attieksme pret valsti un darbavietu, iesaiste konfliktos u.tml.

KĀ STRĀDĀ ĀRVALSTU SPECDIENESTI?

Savas valsts teritorijā specdienesta darbinieks var dibināt kontaktus atklāti un neslēpjot savus nodomus. Tomēr **visbiežāk pirmā saskarsme notiek slēpti**, uzdodoties par citu personu un dibinot neformālas attiecības.

Tiekoties Latvijā vai trešajās valstīs, ārvalsts specdienesta darbinieks izmantos pieseģu, lai slēptu savu identitāti un panāktu Tavu uzticību.

Ārvalstu specdienestu darbinieki var uzdoties par:

- diplomātiem;
- valsts iestāžu darbiniekiem;
- pašvaldību darbiniekiem;
- tiesībsargājošo iestāžu darbiniekiem;
- uzņēmējiem;
- žurnālistiem;
- u.c.

Ārvalstu specdienestu darbinieki visbiežāk dibina kontaktus, izmantojot:

- pārrobežu sadarbības formātus (darba grupu sanāksmes, konferences, seminārus, mācības);
- neformālus pasākumus ārpus tiešajiem darba pienākumiem;
- ārvalstīs dzīvojošus radniekus, draugus, paziņas;
- administratīvu pārkāpumu inkriminēšanu ārvalsts teritorijā (akcizēto preču pārvietošanas pārkāpumi, nepilnības iecejošanas dokumentos, atrašanās ierobežotas pieejamības teritorijā u.c.).

Šīs situācijas var būt apzināti provocētas vai izveidotas.

KĀ ATPAZĪT UZRUNĀŠANAS MĒGINĀJUMU?

Ateries – ne vienmēr mērķis ir amatpersonas vervēšana. Reizēm pietiek ar vienkāršu sarunu, lai ārvalsts specdienests iegūtu tam nozīmīgu informāciju.

Ārvalsts specdienesta darbinieks:

- centīsies virzīt sarunu **ārpus darba jautājumiem**;
- vēlēšies turpināt kontaktu **neformālā vidē** un ārpus darba laika;
- uzstās uz **divpusējiem kontaktiem** bez Tavu kolēģu klātbūtnes;
- izteiks lūgumu pēc vispārīgas informācijas **privātām vajadzībām**;
- piedāvās informāciju vai palīdzību darba jautājumos **apmaiņā** pret pakalpojumiem.

Pievērs uzmanību ārvalstniekiem, kuri:

- ir **izteikti familiāri**, draudzīgi, cenšas ātri pāriet uz neformālu sarunas stilu;
- dibina kontaktus **sociālajos tīklos**;
- cenšas **provocēt reakciju**, apelējot pie ideoloģiskās pārliecības, vērtībām, kompetences un citām personiskām īpašībām;
- uzvedinoši jautā par **situāciju valstī**, darbā, personisko finansiālo situāciju;
- **vāji orientējas sava amata specifiskā** un pienākumos.

Esi vērigs pret ārvalstniekiem, kuri izrāda izteiktu vēlmi nodibināt draudzīgu kontaktu! **Izvērtē, kāpēc šī persona ir uzrunājusi tieši Tevi!**